

Fråga om utbetalning enligt lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete när ett bolag som köparna äger betalat arbetet.

Lagrum:

6 § och 7 § lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete

Bladängens Bygg & Service AB (Bladängens Bygg) utförde under 2011 arbete på K.T:s och M.T:s fastighet. Av en faktura ställd till M.T. framgår att arbetskostnaden uppgick till 199 975 kr. Efter ”rot-avdrag” med 100 000 kr uppgick arbetskostnaden till 99 975 kr och den totala kostnaden för arbete, material, resekostnader m.m. till 200 000 kr inklusive mervärdesskatt. Fakturan betalades av Vendels Rör & Service AB (Vendels Rör), ett företag som K.T. och M.T. ägde. Betalningen innebar att deras avräkningskonto i bolaget debiterades 200 000 kr. Bladängens Bygg ansökte hos Skatteverket om utbetalning med 100 000 kr. Skatteverket beslutade den 17 februari 2012 att inte betala ut begärt belopp. Verket ansåg att en bokning på ett avräkningskonto inte kunde utgöra en faktisk betalning och att bolaget inte visat att köparna haft en utgift för hushållsarbete.

Bladängens Bygg överklagade Skatteverkets beslut hos förvaltningsrätten och yrkade att begärd utbetalning av preliminär skattereduktion skulle medges minskat med 12 kr. Bolaget anförde bl.a. följande. K.T. och M.T. har som delägare i Vendels Rör lånat in pengar i sitt bolag enligt två skuldebrev om 145 000 kr vardera. Detta har i deras bolag bokförts som en skuld till dem privat i form av ett avräkningskonto. Då fakturan för deras privata bostads takrenovering skulle betalas, betalade man direkt via bolaget. Skulden amorteras av med totalt 200 000 kr. En betalning från deras avräkningskonto är att likställa med en faktisk betalning. Dessutom framgår av inkomstdeklarationerna att fordran faktiskt existerar och har tagits upp. Något lagligt hinder för att avräkning på ett konto inte skulle likställas med betalning existerar inte. Det är brukligt att så sker i många andra situationer där skatterätten inte lägger hinder i vägen.

Skatteverket vidhöll sitt beslut och anförde bl.a. följande. I fall när betalning gjorts av annan än köparen bör bedömningen vara restriktiv. Skatteverkets möjligheter att upptäcka felaktigheter är mycket små eftersom varje ansökan behandlas var för sig och det även i övrigt är svårt att upptäcka att en och samma betalning hänför sig till olika köpare. Det är således av kontrollskäl av stor vikt att begreppet utgift ges en restriktiv tolkning på så sätt att det normalt sett är köparen själv som ska ha betalat utföraren för att köparen ska anses ha haft en utgift. Det utrymme för avsteg som ges för betalning av make/maka/sambo och vid sjukdom etc. får anses tillräckliga för att undvika orimliga konsekvenser. Eftersom fakturan i det aktuella fallet har betalats av annan än köparen kan denne inte anses ha haft någon utgift för hushållsarbete.

Förvaltningsrätten i Stockholm (2013-06-17, ordförande Neijd) yttrade: Av 67 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229), IL, framgår att rätt till skattereduktion har de som har haft utgifter för utfört hushållsarbete. I förevarande mål är främst fråga om de uppgivna köparna M.T. och K.T. kan anses ha haft en utgift. – Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att förarbetena till nu aktuell lagstiftning ger uttryck för att systemet med skattereduktion ska vara enkelt, effektivt och om möjligt minska administration samtidigt som Skatteverket ska kunna utöva kontroll av om rätt till skattereduktion föreligger (se prop. 2008/09:77 s. 33 f. och s. 56 f.). I sakens natur ligger därför att, när betalning skett av annan än köparen, en restriktiv bedömning av om köparen har haft en utgift bör göras och att de kontrollsvårigheter som kan uppkomma beaktas. Skatteverket har å sin sida anfört att verket godtar att betalning gjorts av make/maka eller sambo till köparen, alternativt att betalning gjorts av annan vid sjukdom. Förvaltningsrätten är emellertid av uppfattningen att det i det enskilda fallet kan finnas skäl att gå utöver av Skatteverket nämnd uppräknings och att det även i andra fall går att visa att det är den uppgivna köparen som har haft en utgift. Någon begränsning i strid med denna uppfattning framgår heller inte av lagstiftningen. – I förevarande mål är ostridigt att betalning har skett till det utförande bolaget ifrån ett konto som tillhör M.T. och K.T:s bolag. Till styrkande av att det emellertid är M.T. och K.T. som har haft en utgift för arbetet har getts in kopia på skuldebrev, debiteringsbesked från Vendels Rörs plusgirokonto, bolagets inkomstdeklarationer för 2011 och 2012 samt utdrag ur huvudbok för kontot ”avräkning Stina & Mattias” för 2011. Skatteverket har inte ifrågasatt riktigheten av uppgifterna eller handlingarna i sig. Förvaltningsrätten anser att det mot bakgrund av de handlingar som getts in i målet på ett tillräckligt tillfredsställande sätt går att följa betalningen från köparna till utföraren. Således får det i målet anses visat att det är M.T. och K.T. som har haft en utgift. – Som Skatteverket angett i sitt beslut får skattereduktion endast avse arbetskostnad. Av faktura nr 941 som utställts i M.T:s namn framgår att arbetskostnaden uppgått till totalt 159 980 kr och att övrigt fakturerat belopp utgörs av kostnader för bl.a. material. Överklagandet ska därför bifallas på så sätt att bolaget medges utbetalning om 79 990 kr avseende arbete utfört för M.T. och K.T. Överklagandet i övriga delar ska avslås. – Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet och bifaller överklagandet på så sätt att Bladängens Bygg & Service AB medges utbetalning för preliminär skattereduktion med 79 990 kr avseende arbete utfört för köparna M.T. och K.T. Överklagandet i övrigt avslås.

En nämndeman var av skiljaktig mening och ansåg att överklagandet skulle avslås mot bakgrund av de kontrollsvårigheter som föreligger för Skatteverket.

Skatteverket överklagade förvaltningsrättens dom och yrkade att kammarrätten, med ändring av domen, skulle fastställa Skatteverkets beslut att inte medge utbetalning av skattereduktion för husarbete.

Bladängens Bygg bestred bifall till överklagandet och yrkade att förvaltningsrättens dom skulle fastställas.

Kammarrätten i Stockholm (2014-02-04, Lindqvist, Abrahamsson, Berselius, referent) yttrade: Av utredningen i målet framgår bl.a. följande. Bladängens Bygg har utfört arbeten på K.T:s och M.T:s fastighet och fakturerat dem för utfört arbete. Fakturan från Bladängens Bygg har betalats av Vendels Rör. I samband härmed har K.T:s och M.T:s avräkningskonto i Vendels Rör debiterats varvid den fordran som de haft på bolaget sedan tidigare minskat med motsvarande belopp. – I förarbetena till lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete framhålls att Skatteverket på ett enkelt sätt ska kunna kontrollera att förutsättningar för utbetalning är uppfyllda. Det måste bl.a. säkerställas att den som önskar erhålla skattereduktion också är den som har haft den aktuella utgiften. Att ålägga Skatteverket en sådan utredningsskyldighet vad gäller bakomliggande rättsförhållanden som nu är för handen kan inte anses ligga i linje med syftet med lagstiftningen. Mot bakgrund härav bör nu aktuella transaktioner inte medföra att K.T. och M.T. kan anses ha betalat utgifter för det aktuella arbetet på ett sådant sätt som berättigar till skattereduktion. Kammarrätten instämmer således i Skatteverkets bedömning att begäran om utbetalning ska avslås. Med hänsyn härtill ska Skatteverkets överklagande bifallas och förvaltningsrättens dom upphävas. – Med bifall till Skatteverkets överklagande upphäver kammarrätten förvaltningsrättens dom och fastställer Skatteverkets beslut den 17 februari 2012.

Bladängens Bygg överklagade kammarrättens dom och yrkade att Högsta förvaltningsdomstolen skulle bifalla bolagets ansökan om utbetalning avseende hushållsarbete. Bolaget vidhöll vad som tidigare anförts och framhöll att det fanns utförlig dokumentation som visade att K.T. och M.T. hade haft en fordran på Vendels Rör samt att denna fordran minskat i samband med att Vendels Rör betalade fakturan avseende hushållsarbetet.

Skatteverket bestred bifall till överklagandet och anförde bl.a. följande. Även om K.T. och M.T. har en fordran på sitt bolag och bolaget genom att betala arbetskostnaden gjort en delbetalning av sin skuld ska utbetalning till utföraren vägras eftersom köparna inte själva har betalat fakturan för hushållsarbetet. Beträffande transaktioner via avräkningskonton finns det inte sällan – till skillnad mot betalning via likvidkonton – oklarheter kring när en företagsledare skatterättsligt ska anses ha betalat. Det är inte ovanligt att sådana likvidfria transaktioner justeras i efterhand men dateras per den 31 december aktuellt beskattningsår. I sådana fall går det inte alltid att avgöra om transaktionen i realiteten skett, dvs. beslutats och införts i bokföringen, under beskattningsåret eller efter beskattningsårets utgång. Den som gör en betalning via ett avräkningskonto ska inte ha någon ytterligare skatterättslig tidsfrist utöver kontantprincipen och beskattningsårets ram. Det är viktigt att det är enkelt för Skatteverket att kontrollera att förutsättningarna för utbetalning är uppfyllda.

Högsta förvaltningsdomstolen (2014-12-17, Jermsten, Almgren, Saldén Enérus, Bull, Classon) yttrade:

Skälen för avgörandet

Fakturamodellen vid skattereduktion för hushållsarbete

Systemet med skattereduktion för hushållsarbete innebär sedan 2009 – såvitt avser en privatperson som köper hushållsarbete av den som har F-skattsedel – att köparen kan komma överens med utföraren av arbetet att endast ett belopp motsvarande halva arbetskostnaden ska betalas. Resterande del av arbetskostnaden utgör köparens skattelättnad och behöver därför inte betalas av denne. Utföraren får full betalning för sitt arbete genom att begära utbetalning av den resterande delen från Skatteverket. I samband med att Skatteverket beslutar om utbetalning till utföraren tillgodoräknas köparen preliminär skattereduktion med motsvarande belopp.

Rättslig reglering

De materiella bestämmelserna om köparens rätt till skattereduktion för hushållsarbete finns i 67 kap. 11–19 §§ IL. Bestämmelser som reglerar förfarandet och grunderna för utbetalning från Skatteverket till utföraren finns i lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete, förfarandelagen. Enligt 3 § förfarandelagen har termer och uttryck som används i lagen samma betydelse och tillämpningsområde som i inkomstskattelagen, om inte annat anges.

De som haft utgifter för utfört hushållsarbete har enligt 67 kap. 11 § första stycket 3 IL rätt till skattereduktion enligt 12–19 §§. I paragrafens fjärde stycke anges att utgifterna för hushållsarbetet utgörs av det debiterade beloppet för arbetet inklusive mervärdesskatt. Enligt 13 a § räknas även reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad av bl.a. småhus, som ägs av den som begär skattereduktion, som hushållsarbete vid tillämpning av kapitlet.

Av 6 och 8 §§ förfarandelagen framgår att utföraren får begära utbetalning från Skatteverket efter det att arbetet har utförts och betalats, om den som kan ha rätt till skattereduktion för hushållsarbete (köparen) inte har betalat hela utgiften för arbetet. Begäran ska vara skriftlig och ska ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari året efter det beskattningsår då arbetet betalades.

Enligt 7 § förfarandelagen får utbetalningen uppgå till ett belopp som motsvarar mellanskillnaden mellan den debiterade ersättningen för hushållsarbetet inklusive mervärdesskatt och köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren, dock högst till samma belopp som köparen har betalat. Utbetalning får dock inte ske till den del köparens sammanlagda preliminära skattereduktion enligt 17 § skulle uppgå till ett belopp som överstiger 50 000 kr för ett beskattningsår. Av 67 kap. 19 § första stycket

1 IL följer att den slutliga skattereduktionen uppgår till belopp motsvarande sammanlagd preliminär skattereduktion.

Utredningen i målet

Av ingivna dokument framgår att M.T. fakturerats 200 000 kr, varav 99 975 kr för arbetskostnad, och att Vendels Rör den 29 december 2011 betalat detta belopp till Bladängens Bygg. Vidare framgår att K.T. och M.T. den 1 januari 2011 lämnat var sitt lån till Vendels Rör om 145 000 kr. Ett utdrag ur Vendels Rørs huvudbok avseende konto 2880 benämnt "Avräkning Stina och Mattias" visar att de haft en fordran på bolaget vid ingången av år 2011 på 292 846 kr och att kontot den 29 december 2011 debiterats med 200 000 kr för "bet lev". Av självdeklarationer för Vendels Rör taxeringsåren 2011 och 2012 framgår att bolaget haft lån från aktieägare med belopp motsvarande ingående och utgående balans på avräkningskontot. Bladängens Byggs ansökan om utbetalning gjordes den 3 januari 2012.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Fakturamodellen innebär att utförarens rätt till utbetalning från Skatteverket och köparens rätt till skattereduktion är avhängiga av varandra. Utbetalningen till utföraren får uppgå högst till ett belopp som motsvarar mellanskillnaden mellan den debiterade ersättningen för hushållsarbetet och köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren. En förutsättning för skattereduktion i ett fall som det aktuella är att köparen har haft utgifter för utfört hushållsarbete. Tillämpningen av bestämmelserna är tänkt att medföra att utföraren medges utbetalning i den utsträckning som köparen har rätt till skattereduktion. Frågan är då om det nu aktuella förfarings sättet inneburit att K.T. och M.T. haft utgifter för utfört hushållsarbete.

Av utredningen framgår att betalningen av fakturan har utförts av Vendels Rör den 29 december 2011. Utgiften har samma dag belastat köparna genom den debitering som gjorts på deras avräkningskonto i Vendels Rör. Debiteringen har minskat den fordran som de enligt vad som framgår av skuldebrev, kontoutdrag och självdeklarationer hade på Vendels Rör vid tiden för betalningen.

Det anförda innebär enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening att Bladängens Bygg visat att betalning skett och att K.T. och M.T. haft utgifter för det utförda arbetet med 99 975 kr vid tidpunkten för ansökningen om utbetalning.

Det har i målet inte framkommit annat än att Bladängens Bygg i övrigt uppfyller de krav som uppställs för utbetalning. Det finns därmed grund för att medge bolaget utbetalning för det aktuella hushållsarbetet.

Av 7 § förfarandelagen framgår att utbetalningen högst får uppgå till samma belopp som K.T. och M.T. har betalat. Bladängens Byggs

ansökan om utbetalning ska därför bifallas på så sätt att utbetalning medges med 99 975 kr.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen bifaller överklagandet på så sätt att Bladängens Bygg & Service AB medges utbetalning avseende hushållsarbete utfört åt K.T. och M.T. med 99 975 kr.

Mål nr 2050-14, föredragande Stina Pettersson